

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr. 1a-239/23
(central)

Judecătoria Bălți sediul

Judecător: Igor Mozgovoi

DECIZIE În numele Legii

09 iunie 2023

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Talpa Ion

Judecătorii

Svetlana Șleahtițki și Mironov

Oxana

Grefier

Știrbu Doina

Cu participarea:

Procurorului

Octavian Bodareu

Avocatului

Tatiana Guțu

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Denis Duca în interesele inculpatului Boaghe Vladimir, apelul suplimentar comun al avocatului Tatiana Guțu și inculpatului Boaghe Vladimir și apelul suplimentar al avocatului Victor Pavlov în interesele inculpatului Boaghe Vladimir declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți (sediul central) din 18.12.2020, pe cauza penală în privința lui:

Boaghe Vladimir *****, născut la
*****, *****;

- învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

1. Instanța de fond: 11.04.2019 – 18.12.2020;
2. Instanța de apel: 25.01.2021 – 26.07.2022;
3. Instanța de recurs: 13.10.2022 – 30.01.2023;
4. Instanța de apel: 21.03.2023 – 09.06.2023.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunerea asupra apelurilor, Colegiul penal,-

a constatat:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 18 decembrie 2020, Boaghe Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost încetat procesul cu privire la acțiunea civilă din motivul retragerii acesteia de către partea vătămată Culceac Alexandru.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Boaghe Vladimir, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a cet.Culceac Alexandru, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților, în perioada de timp martie-august 2010, pe teritoriul mun. Bălți, Boaghe Vladimir s-a prezentat lui Culceac Alexandru și membrilor lui de familie cu numele Jucov Vladimir, care deține funcția de conducător al Biroului Antidrog a Inspectoratului de Poliție, având rang de locotenent-colonel de poliție, i-a comunicat, în mod intenționat, o informație ce nu corespunde adevărului, și anume că poate să acorde ajutor ultimului în angajarea la serviciu în cadrul Serviciului Vamal, fapt pentru ce era necesară o anumită remunerație, astfel dobândind ilegal în mai multe rate de la cet.Culceac Alexandru mijloace bănești în sumă de 4100 de euro, ceea ce constituia conform cursului valutar 65600 lei, 200 dolari SUA, ceea ce constituia conform cursului valutar 2400 lei și 20950 lei, mijloace bănești care erau necesari pentru procurarea uniformei, perfectarea comisiei medicale, eliberarea carnetului de muncă, la fel și un automobil de model „BMW” n/î ***** în valoare de 40000 lei.

Intrând în posesia bunurilor nominalizate, Boaghe Vladimir nu și-a onorat obligațiunile sale, însușind bunurile ce aparțin lui Culceac Alexandru în sumă totală de 128350 lei, cauzându-i astfel o daună materială în proporții deosebit de mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, în drept faptele inculpatului Boaghe Vladimir întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoase a unei fapte adevărate în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către avocatul Duca Denis în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Boaghe Vladimir.

3.1. În motivarea apelului s-a invocat că, la adoptarea sentinței instanța de judecată era obligată, potrivit art. 385 CPP, să soluționeze următoarele chestiuni: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În acest sens a menționat că, Boaghe Vladimir a primit sumele de bani indicate în învinuire, însă acesta le-a transmis lui Cernogor Alexandr cu scopul de a-l angaja pe Culceac Alexandru la Vama aeroportului Chișinău. Bani au fost primiți pentru a interveni pe lângă persoanele care pretindeau că au influență (Cernogor Alexandr) în sfera publică de angajare în serviciul vamal. Însă, Boaghe Vladimir nu a săvârșit fapta de care este învinuit, și anume el nu a avut intenția de a însuși bunuri ce aparțin altei persoane și nici nu a însușit bunurile altei persoane, deoarece el a primit de la Culceac Alexandru bani, pe care i-a transmis lui Cernogor Alexandr.

Astfel, pentru a încadra o faptă ca fiind infracțiune de escrocherie, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament are loc doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărirea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Mai mult ca atât, angajamentul asumat urmează a fi unul licit, or, în speță angajamentul asumat de Boaghe Vladimir era unul licit, și anume: de a interveni pe lângă persoanele influente de a-l angaja pe Culceac Alexandru la vamă, pe orice cale, în lipsa unui concurs, sau în caz de existență a unui concurs, cu asigurarea că Culceac Alexandru va fi declarat câștigător, și anume la postul vamal de la aeroportul Chișinău.

În asemenea circumstanțe a relevat că, Culceac Alexandru știa cu certitudine că banii transmiși erau destinați pentru a influența funcționarii publici să adopte acte contrare legii, pentru a-l favoriza în a câștiga postul de muncă dorit, deoarece Culceac Alexandru la acel moment deja era absolvent al Facultății de economie și drept al Universității „Alecu Russo” din Bălți, având o pregătire intelectuală înaltă, la fel ca și sora sa Ludmila, care lucra în calitate de contabil-șef și predă ore de economie, având studii superioare, și nu se poate afirma că au fost induși în eroare și că banii transmiși erau pentru careva acte și uniformă.

De asemenea a relevat că, Bondarenco Ludmila a declarat în fața instanței că urma să achite în jur de 4000 de euro, iar la întrebarea apărării a spus că banii erau

destinați pentru niște cunoștințe a lui Vladimir pentru a fi angajat fratele său direct la postul vamal al aeroportului Chișinău, fără vreun concurs.

Astfel, elementul material al infracțiunii de escrocherie se realizează printr-o acțiune de inducere în eroare, săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate. Prin oricare dintre cele două modalități, făptuitorul îi creează persoanei vătămate o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele folosite în acest sens. Aptitudinea unui mijloc de a induce în eroare depinde și de persoana victimei, de gradul de instrucție și educație, mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei. La fel, pentru existența infracțiunii este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare, să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, ca rezultat al activității făptuitorului.

Problema delimitării escrocheriei de traficul de influență se pune în mod frecvent în practica judiciară, cele două infracțiuni se deosebesc sub aspectul obiectului juridic. Astfel, la escrocherie sunt încălcate relațiile sociale referitoare la patrimoniu, în timp ce în cazul traficului de influență sunt încălcate relațiile sociale în legătură cu serviciul în sfera publică. La escrocherie folosul material este obținut ca urmare a inducerii în eroare, în timp ce la traficul de influență făptuitorul obține folosul material în urma promisiunii că va interveni la acel funcționar în legătură cu atribuțiile de serviciu ale acestuia.

Drept urmare, făcându-se referire la prevederile art. 113 alin. (1) și art. 118 alin. (1) și (2) Cod penal, apelantul a considerat că fapta prejudiciabilă săvârșită de Boaghe Vladimir constituie infracțiunea prevăzută la art. 326 Cod penal - traficul de influență, iar organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată, nu au efectuat o calificare corespunzătoare normelor penale, și drept urmare sentința primei instanțe este una ilegală și neîntemeiată.

Subsecvent a menționat că, partea vătămată Culceac Alexandru care a oferit bunuri pentru o persoană care are/susține că are o influență asupra unei persoane publice a comis fapta prejudiciabilă care întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1/1) Cod penal.

Distinct a invocat și faptul că, Boaghe Vladimir nu mai răspundea la telefon, după o perioadă de timp, datorită acțiunilor ulterioare a lui Cernogor Alexandr, care la fel nu mai răspundea la telefon, astfel, Boaghe Vladimir a înțeles că promisiunea sa nu se va mai realiza și a încercat să evite discuțiile inutile, a dorit să adune bani pentru a fi restituiți lui Culceac Alexandr și a nu strica relațiile pe care le creaseră cu familia părții vătămate.

La fel, a invocat și faptul că, dacă Boaghe Vladimir ar fi dorit să însușească banii, acesta nu-i restituia, însă în cele din urmă a restituit echivalentul banilor primiți părții vătămate, iar acesta din urmă nu mai are careva pretenții de ordin

material sau moral. Intenția cu care a acționat Boaghe Vladimir, reținută în sentință, este bazată doar pe presupuneri și contrară probelor din dosar, intenția reală fiind traficul de influență și nicidecum dobândirea bunurilor altei persoane.

3.2. Ulterior, avocatul Tatiana Guțu și inculpatul Boaghe Vladimir au depus un apel suplimentar comun, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care acțiunile lui Boaghe Vladimir să fie încadrate în baza art.326 alin.(3) lit. a) și art.190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse cu închisoare cu suspendarea executării acesteia potrivit art.90 Cod penal.

În susținerea poziției respective au invocat că, potrivit alin.(2) art.1 Cod de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății, statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel că orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

În acest sens au remarcat că, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată călăuzindu-se pe principiul prezumției nevinovației, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art. 385 CPP.

Astfel au relevat că, în rezultatul examinării probelor și a declarațiilor martorilor în cadrul cercetării judecătorești, prin prisma coroborării, vinovăția lui Boaghe Vladimir în comiterea faptei prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal nu s-a dovedit.

În susținerea poziției respective apărarea, făcând trimitere la prevederile art. 51 alin. (1) și art. 52 Cod penal a relatat că, potrivit declarațiilor sale, Boaghe Vladimir, a invocat faptul că în perioada 2008-2009 a făcut cunoștință cu Culceac Ludmila, fratele și mama acesteia. Suma de 3500 euro primiți de la Culceac Alexandru, Boaghe Vladimir i-a transmis-o lui Cernogor Alexandru la parcare aeroportului din mun. Chisinau, unde a mers cu un cunoscut de a-l său pe nume Cesnocov Andrei, care a văzut momentul transmiterii banilor.

Cernogor Alexandru era în uniformă de serviciu și urma să-l angajeze pe Culceac Alexandru la vama aeroportului mun.Chisinau, în schimbul sumei bănești primite. Boaghe Vladimir sustine că a fost mințit de către Cernogor Alexandru, menționând că după ce a transmis banii, l-a contactat pe Cernogor Alexandru, dar telefonul era deconectat și ultimul a dispărut. Ulterior, a încercat să-l găsească prin

intermediul cărorva cunoștințe, însă toți afirmau că Cernogor Alexandru nu a lucrat și nici nu lucrează la aeroportul din mun. Chișinău. La aeroport nu s-a adresat și nici nu a depus plângere la poliție pe acest fapt. După cele întâmplate, aproximativ în anul 2009 el a plecat din țară. Prin intermediul telefonului a comunicat cu Ludmila i-a promis că îi va restitui suma de 3500 euro fratelui său, Culceac Alexandru.

La întrebările procurorului, inculpatul Boaghe Vladimir, a comunicat că, îl cunoștea pe Cernogor Alexandru de aproximativ un an de zile și a făcut cunoștință cu el când se afla la odihnă la Vadul lui Vodă. Cernogor Alexandru i-a povestit lui Boaghe Vladimir că activează la vamă la aeroport. Boaghe Vladimir la acel moment activa în calitate de șofer și de câteva ori l-a condus pe Cernogor Alexandru de la aeroport în careva direcții. Referitor la automobilul ce aparținea lui Culceac Alexandru a menționat că, acesta s-a defectat și l-a lăsat la serviciu auto în or. Fălești, după care Culceac Alexandru urma să-l i-a de la *****. Inculpatul afirmă că nu a vândut automobilul lui *****, doar l-a rugat să i-l transmită lui Culceac Alexandru. Boaghe Vladimir a luat cu împrumut 900 euro de la ***** pentru a achita reparația automobilului, după care a plecat din țară pentru a câștiga bani și a restitui datoriile, iar automobilul a rămas la service auto și ***** refuza să i-l dea lui Culceac Alexandru, deoarece Boaghe Vladimir îi era dator cu bani.

Instanța de fond nu a dat o deplină apreciere acestor declarații, or, Boaghe Vladimir a pretins că are influență asupra unor funcționari publici din Serviciul Vamal, respectiv, prin promisiunile făcute și primind sumele de bani cu scopul asigurării unei angajări în Serviciul Vamal acesta a comis o faptă de trafic de influență, iar cele invocate de acuzare și reținute de instanță, și anume: „Boaghe Vladimir nu și-a onorat obligațiunile sale, însușind bunurile ce aparțin lui Culceac Alexandru” nu corespund situației de fapt și de drept.

A mai remarcat că, instanța urma să de-a o apreciere juridică corectă faptelor incriminate lui Boaghe Vladimir și să facă o distincție între escrocherie și traficul de influență.

La acest capitol se scoate în evidență că, Boaghe Vladimir a făcut declarații în cauza penală, iar acestea urmau a fi verificate corespunzător, inclusiv în vederea unei încadrări juridice corecte a acțiunilor ultimului, obligație ce reiese din prevederile art. 19 CPP. Astfel, instanța urma să delimiteze infracțiunea de trafic de influență în ipoteza unei influențe susținute, pe de o parte, de infracțiunea de escrocherie (art. 190 CP), pe de altă parte.

În acest sens urmează a se ține cont de faptul că, în cazul escrocheriei remunerația este obținută ca urmare a manoperelor frauduloase, în timp ce în cazul traficului de influență făptuitorul obține remunerația ca efect al promisiunii că va

intervenii pe lângă factorul de decizie în ale cărui atribuții de serviciu intră soluționarea chestiunii de interes ale cumpărătorului de influență.

Astfel, pentru a reține încadrarea infracțiunii de trafic de influență (art. 326 alin. (1) CP), în ipoteza unei influențe susținute, influența asupra factorului de decizie trebuie să fie credibilă și posibilă (la nivelul atitudinii psihice a făptuitorului). Aceasta înseamnă că făptuitorul la momentul pretinderii, acceptării ori primirii remunerației ilicite nu are influență, însă el acționează cu intenția de a exercita această influență în viitor asupra factorului de decizie, mizând pe anumite circumstanțe.

Prin urmare, apărarea a susținut că, declarațiile făcute de Boaghe Vladimir au fost susținute de martorul Cesnecov Andrei, care fiind audiat în instanța de judecată a declarat că în anul 2010 a mers cu Boaghe Vladimir la o întâlnire la aeroportul din mun. Chișinău. Ajungând, a ieșit o persoană în uniformă și Vladimir urma să discute cu el despre angajarea la serviciu a unei persoane. A asistat la discuția dintre cei doi și a înțeles că persoana în uniformă a fost de acord să-l ajute pe Vladimir în schimbul unei sume de bani. Discuția lor a durat aproximativ 10 min., apoi l-a lăsat pe Vladimir în centrul mun. Chișinău. Nu cunoaște pe cine anume Vladimir dorea să-l ajute cu angajarea la serviciu, la Chișinău cu Vladimir a fost doar o singură dată. Prin declarațiile respective se atestă intenția inculpatului și delimitarea între pretinsa escrocherie și trafic de influență.

Cu privire la circumstanțele în care Boaghe Vladimir a primit automobilul de model „BMW” n/î *****, ce aparținea lui Culceac Alexandru, în valoare de 40000

lei se relevă că, atât organul de urmărire penală, cât și instanța urma să facă o distincție între intențiile lui Boaghe Vladimir la momentul primirii banilor de la Culceac Alexandru în scopul pretinsei interveniri față de factorii de decizie din cadrul Serviciului Vamal în persoana colonelului Cernogor Alexandru, și faptul că automobilul invocat nu a fost primit „cu scopul cumpărării a careva influențe” în interesul lui Culceac Alexandru de a primi funcția. Respectiv, doar în raport cu circumstanțele date fapta urma a fi reținută în acest aspect ca o escrocherie, realizându-se elementele componenete ale infracțiunii date.

În concluzie apărarea a considerat că, prin prisma prevederilor art. 113 Cod penal, instanța de apel urmează să califice corect faptele comise de către Boaghe Vladimir și să recalifice acțiunile ultimului conform art. 326 alin. (3) lit. a) și art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse echitabile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2022, au fost admise apelurile declarate, sentința casată parțial, inclusiv din alte motive decât cele invocate, în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă

hotărâre, în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Boaghe Vladimir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, și în baza acestei Legi i se stabilește acestuia pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 (trei) ani.

Plângerea condamnatului Boaghe Vladimir împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a fost admisă parțial.

S-a constatat faptul că Boaghe Vladimir a fost deținut în perioada 27.03.2019 - 13.06.2019 în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale o perioadă de 78 (șaptezeci și opt) zile în calitate de prevenit.

În conformitate cu art. 473/4 alin. (6) Cod de procedură penală, a fost redusă pedeapsa condamnatului Boaghe Vladimir cu 156 (una sută cincizeci și șase) zile pentru perioada de 78 (șaptezeci și opt) zile în care condamnatul s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit, cu calcularea a 2 (două) zile de închisoare pentru 1 (una) zi de arest preventiv.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Boaghe Vladimir prin prezenta decizie sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis a fost redus cu 156 (una sută cincizeci și șase) zile.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Guțu

Tatiana în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 13) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30.01.2023, s-a admis recursul ordinar declarat de către avocatul Guțu Tatiana în numele inculpatului, s-a casat total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2022, în cauza penală în privința lui Boaghe Vladimir ***** și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat că, potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se

efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Deși, instanța de apel face referire la norma menționată supra, și atestă că „reieșind din analiza textuală a rechizitoriului Colegiul penal constată că, faptele de săvârșirea cărora se învinuiește Boaghe Vladimir au fost încadrate potrivit conținutului legal al art. 190 Cod penal în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018 - „prin inducerea în eroare” și „prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților”, însă fără a se ține cont că fapta incriminată lui Boaghe Vladimir a fost comisă în anul 2010, urmând a fi reținută în sarcina acestuia elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal în redacția anterioară modificărilor din 26 iulie 2018, și anume - „prin înșelăciune și prin abuz de încredere” (f.d. 152, vol. II), ulterior indică contradictoriu că „substituind din oficiu învinuirea formulată lui Boaghe Vladimir, Colegiul penal conchide că au fost respectate prevederile art. 410 Cod de procedură penală, deoarece prin modificările efectuate în învinuire nu a fost agravată situația inculpatului (apelantului), or, după cum s-a reiterezat supra, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din data de 17.08.2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, astfel ne fiind încălcate prevederile art. 66 alin. (1), (2) pct. 1), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 10 Cod penal, deoarece calificativele: înșelăciune și abuz de încredere, care erau în vigoare la momentul săvârșirii faptei, nu majorează volumul învinuirii inițiale, ci din contra - le atenuează” (f.d. 153 verso, vol. II).

Subsecvent, Colegiul penal lărgit a indicat că, deciziei instanței de apel, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de partea apărării, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

7. În cadrul examinării repetate în instanța de apel, avocatul Victor Pavlov în interesele inculpatului Boaghe Vladimir a depus un apel suplimentar, prin care a menționat:

- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;
- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar;
- inculpatul **Boaghe Vladimir** a fost condamnat pentru o faptă care nu sunt întrunite semnele componenței de infracțiune;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- învinuirea nu este clară, instanța reținând o dublă calificare a aceleiași fapte, fiind încălcat principiul *lex mitior*;

- dispozitivul expus neclar și divergent;

- nu a apreciată fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, în fapt și în drept, privind fiecare învinuire separat incriminată inculpaților prin rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins unele probe;

- instanța a admis o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale substanțiale prin aplicare unei norme penale mai aspre cu efect retroactive.

Instanța de fond în mod eronat a aplicat raționamentele din decizia Curții Constituționale nr. 48 din 06 aprilie 2021 asupra sesizării nr.194 G. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a stabilit că atunci când legea penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii și legile penale ulterioare, adoptate până la pronunțarea unei hotărâri definitive, sunt diferite, instanțele judecătorești trebuie să aplice legea ale cărei dispoziții îi sunt mai favorabile acuzatului (a se vedea, *mutatis mutandis*, Scoppola v. Italia (nr. 2) [MC], 17 septembrie 2009, § 109; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 49; Jidic v. România, 18 februarie 2020, § 80).

În acest sens, Curtea notează că articolele 10 și 10¹ din Codul penal permit instanțelor de judecată să aplice legea penală mai favorabilă. În aceste condiții, apărarea constată că prevederile articolului 126 alin. (1) din Codul penal în formula aplicată de prima instanță, sunt contrare, principiul *lex mitior*, garantat de articolul 22 din Constituție. În rezultatul intrării în vigoare a Legii nr. 179/2018, în alin. (1) art. 190 din Codul penal a fost generată o lacună a legii penale. Or, sustragerea bunurilor victimei, însoțită de **abuzul de încredere în raport cu victima**, a ieșit de sub incidența legii penale. În context, dincolo de orice dubiu rezonabil, se constată că **Boaghe Vladimir a fost condamnat pentru o faptă neprevăzută de legea penală ca infracțiune**.

La calificarea faptei imputate lui **Boaghe Vladimir** se prevalează de influența pe care i-o oferă relațiile sale personale, indiferent dacă această influență este reală sau presupusă, pe lângă alt funcționar, pentru ca acesta din urmă să facă sau să nu facă, în favoarea unui terț, un act privitor la atribuțiile sale de serviciu, el comite infracțiunea de trafic de influență (art. 326 Cod penal) și nicidecum fapta de escrocherie (art. 190 Cod penal).

Apărarea reține că, deși inculpatului **Boaghe Vladimir** i se impută săvârșirea infracțiunii până la modificările operate prin Lege nr. 179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie fiind consumată sub acțiunea legii de până la aceste modificări, când escrocheria era definită ca „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau **abuz de încredere***”, prima instanță incorect l-a

recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (redacția nouă), fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 3 (trei).

Or, la caz a fost neglijat faptul că abuzul de încredere, reținut în sarcina făptuitorului, a ieșit de sub incidența legii penale, ceea ce exclude calificarea faptei conform semnelor componentei de infracțiune de la art. 190 alin. (5) Cod penal.

În acest sens, apărarea accentuează că *”Instanța judecă cauza numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Astfel, desi în rechizitoriu a fost reținut abuzul de încredere (dezincriminat) prima instanță pentru a putea reține „abuzul de încredere”, partea acuzării urma să modifice învinuirea adusă lui **Boaghe Vladimir**, fapt ce n-a fost efectuat”*.

Or, analizând sentința contestată, se reține că, instanța de prim grad de jurisdicție în motivarea soluției adoptate, constată fapta ca săvârșită de către inculpat potrivit calificativelor din redacția veche a dispoziției art. 190 Cod penal, și anume prin **înșelăciune și abuz de încredere**.

Sintetizând asupra celor menționate, se reține că, potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Deși, prima instanță face referire la norma menționată supra, și atestă că reieșind din analiza textuală a rechizitoriului, apărarea constată că, faptele de săvârșirea cărora se învinuiește **Boaghe Vladimir** au fost încadrate potrivit conținutului legal al art.190 Cod penal în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018 - *„prin inducerea în eroare”* și *„prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților”*, însă fără a se ține cont că fapta incriminată lui **Boaghe Vladimir** a fost comisă în anul 2010, urmând a fi luată în considerație ieșirea de sub auspiciul Legii penale, a **abuzului de încredere**, operat prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, în vigoare din data de 17.08.2018, astfel fiind încălcate prevederile art.66 alin.(1),(2) pct. 1), 325 alin.(1) Cod de procedură penală, art.10 Cod penal, deoarece calificativele: înșelăciune și abuz de încredere, care erau în vigoare la momentul săvârșirii faptei, ulterior au fost excluse, și nu majorează volumul învinuirii inițiale, ci din contra - le atenuază (f.d. 153 verso, vol. II).

Solicită admiterea apelului și casarea sentinței instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care Boaghe Vladimir să fie achitat în temeiul art.390 alin.(1) pct.3 și 4) Cod de procedură penală pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

8. La data de 06.06.2023 în ședința instanței de apel, procurorul Octavian Bodareu a anexat la materialele dosarului ordonanța de modificare a învinuirii lui Boaghe Vladimir, potrivit căreia a constatat că:

Boaghe Vladimir *****, acționând în mod intenționat și din interes material, urmărind scopul dobândirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane pentru sine, în perioada de timp martie-august 2010, aflându-se în mun. Bălți, având intenția de a înșela pe cet. Culciac Alexandru în scopul dobândirii ilicite a bunurilor ultimului, i-a comunicat, în mod intenționat o informație ce nu corespunde adevărului și anume că poate să acorde ajutor ultimului în angajarea la serviciu în cadrul Serviciului Vamal, astfel dobândind ilegal, în mai multe rate de la cet. Culciac Alexandru mijloace bănești în sumă de 4100 de euro, ceea ce constituia conform cursului valutar 65600 lei, 200 dolari SUA, ceea ce constituia conform cursului valutar 2400 lei, 20950 lei și un automobil de model „BMW” n/î ***** în valoare de 40000 lei, fapt prin ce a cauzat părții vătămate, prin înșelăciune o daună în proporții mari, în sumă de 128350 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Boaghe Vladimir ***** , a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (4) CP al RM (Legea nr.985 din 18.04.2002 și Legea nr. 247 din 29.07.22, în vigoare 26.08.22) - *escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții mari.*

Astfel a dispus: punerea sub învinuire a lui Boaghe Vladimir ***** , născut la ***** , originar din r***** , în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal al RM.

9. În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Boaghe Vladimir a relatat că, potrivit sentinței instanței de fond, fapta incriminată lui Boaghe Vladimir a fost calificată drept escrocherie prin indicele calificativ prevăzut de modificările de după anul 2018, deși fapta reținută a fost comisă în martie 2010, consideră că obligațiile instanței de fond de a examina cauza în limitele învinuirii aduse și a reține că a fost dovedită fapta în situația circumstanțelor descrise consideră că a fost eronată chiar și din acuzarea care este adusă inculpatului și anume descrierea circumstanțelor cum a fost făcută transmiterea mijloacelor financiare de către partea vătămată Culceac Alexandru către inculpat Boaghe Vladimir au fost transmise cu scopul ca acesta să-l angajeze pe ultimul în calitate de colaborator al serviciului vamal. Este de reținut că și în învinuirea care i se aduce, problema de calificare a faptei ține nu numai de instanța de fond, dar și în care se examinează cauza. Apărarea invocă că calificarea care a

fost dată de către organul de urmărire penală a fost susținută de acuzator și sentința contestată nu corespunde circumstanțelor faptei. Consideră că în speță sunt prezente alte componente ale faptei comise de către Boaghe Vladimir și că urma a fi reținută fapta prevăzută de art. 326 CP și nici cum art. 190 alin. (5) CP. Instanța de judecată incorect a reținut elementele calificative a modificărilor care intervenise în 2018 în modificarea prevederilor legale ce țin de componența de infracțiuni. Totodată consideră că urma să fie reținută acea faptă care a fost reținută la moment și anume în situația în care ar fi fost corectă calificarea ce ține de art. 190 cu elementele corespunzătoare perioadei comiterii, dar apărarea consideră că nici această calificare nu este corectă motiv pentru care solicită să fie admise apelurile. Solicită admiterea apelului cu casarea sentinței Judecătorie Bălți din 18 decembrie 2020 cu recalificarea faptei prevăzute în acțiunile lui Boaghe Vladimir în art. 326 CP și art. 190 alin. (1) CP și reieșind din faptul că dumnealui execută pedeapsa penală prin sentința din 2020 dar a fost inclusă perioada cât s-a aflat în arest preventiv, etapat, extrădat, consideră că dumnealui a ispășit și pedeapsa penală și solicită constatarea acestui fapt cu eliberarea din sala de judecată.

În ședința de judecată a instanței de apel, inculpatul Boaghe Vladimir a susținut apelul declarat și a solicitat instanței să nu i se aplice o pedeapsă privativă de libertate.

Procurorul participant la proces, Octavian Bodareu referitor la apelul declarat de către partea apărării a solicitat admiterea acestuia din alte motive, consideră că acțiunea inculpatului urmează a fi recalificate pe art.190 al.(4) Cod penal conform prejudiciului material cauzat, cu stabilirea pedepsei conform art. 190 al.(4) Cod penal, numindu-i pedeapsa de 5 ani închisoare și amendă de 1350 unități convenționale.

10. Verificând argumentele apelurilor declarate pe caz de către avocatul Denis Duca în interesele inculpatului Boaghe Vladimir, apelul suplimentar comun al avocatului Tatiana Guțu și inculpatului Boaghe Vladimir și apelul suplimentar al avocatului Victor Pavlov în interesele inculpatului Boaghe Vladimir, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelul urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței în cauză, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru instanță.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată pe caz în temeiul art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, conform căruia - *(1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Potrivit dispoziției art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, *Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

Totodată, Colegiul penal, în motivarea soluției, reține și prevederile art.436 alin.(2), (3) CPP, (2) *Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului. (3) Cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată.*

În corespundere cu acestea, la rejudecarea cauzei în ordine de apel Colegiul penal a ținut cont de indicațiile instanței de recurs din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30.01.2023.

11. Pentru a se pronunța în sensul celor constatate, Colegiul reține, că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmînd să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

12. Potrivit prevederilor art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării*

judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Respectând prevederile art.414 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal a asigurat dreptul părților de a-și susține poziția în baza probelor anexate la dosar, precum și posibilitatea prezentării oricăror probe noi.

12.1. În ședința instanței de apel, avocatul Tatiana Guțu în interesele inculpatului Boaghe Vladimir participant la proces a prezentat următoarele probe în confirmarea argumentelor aduse în apel.

Volumul 1

- Proces verbal de sesizare din data de 18.03.2011 (f.d.4-7)
- Recipisă (f.d.10)
- Recipisă din data de 28.04.2011 (f.d.25)
- Revendicarea lui Boaghe Vladimir (f.d.48-50)
- Adeverință din data de 15.04 (f.d.53)
- Declarațiile martorului ***** din data de 23.04.2019 (f.d.130-135)
- Declarațiile martorului ***** din data de 25.04.2019 (f.d.144-145)
- Declarațiile martorului ***** din data de 07.06.2019 (f.d.203-205)
- Declarațiile părții vătămate Culceac Alexandru din data de 13.08.2019 (f.d.235-238)

Volumul 2

- Declarațiile inculpatului Boaghe Vladimir din data de 27.01.2020 (f.d.7-9)
- Recipisă confirmată de Culceac Alexandru din data de 15.10.2020 (f.d.28)
- Declarațiile martorului Cesnecov Andrei din data de 15.10.2020 (f.d.33-34)

12.2. Procurorul Octavian Bodareu face referire la următoarele probe:

Volumul 1

- Act de transmitere din data de 01 martie 2011 (f.d.18-19)
- Ordonanță de ridicare din data de 05.04.2011 (f.d.20)
- Proces-verbal de ridicare din data de 28.04.2011 (f.d.21)
- Declarațiile martorului ***** din data de 23.04.2019 (f.d.130-135)
- Declarațiile martorului ***** din data de 25.04.2019 (f.d.141-143)
- Declarațiile martorului ***** din data de 25.04.2019 (f.d.144-145)
- Declarațiile martorului ***** din data de 07.06.2019 (f.d.203-205)
- Declarațiile părții vătămate Culceac Alexandru din data de 13.08.2019 (f.d.235-238).

13. Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În corespundere cu art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se lezează dreptul inculpatului la apărare.*

Potrivit art.326 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, în instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării, doar în cazul în care a declarat apel în acest sens. Dacă, în cadrul judecării cauzei, se constată că inculpatul a săvârșit o altă infracțiune sau că au apărut circumstanțe noi care vor influența la încadrarea juridică a învinuirii aduse lui, instanța, la cererea procurorului, *amână examinarea cauzei pe un termen de până la o lună și o restituie procurorului pentru efectuarea urmăririi penale privind această infracțiune sau pentru reluarea urmăririi penale, în modul stabilit la art.287, pentru formularea unei învinuiri noi și înaintarea acesteia inculpatului, cu participarea apărătorului.* În acest caz, instanța restituie dosarul penal fără rechizitoriu și fără procesul-verbal al ședinței de judecată și anexele la el.

După aceasta, materialele noi, dobândite în cadrul urmăririi penale, se aduc la cunoștință inculpatului, apărătorului acestuia și celorlalți participanți interesați, în condițiile prevederilor art. 293 și 294, apoi cauza se prezintă în instanța respectivă pentru continuarea judecării.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit jurisprudenței naționale, în cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii, imputarea altor acțiuni și calificative în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii, care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 23).

14. Astfel, Colegiul penal constată că potrivit rechizitoriului, Boaghe Vladimir a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5)

Cod penal, după indicii calificativi - „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinate de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari” (f.d. 102, vol. I).

În conținutul rechizitoriului, întocmit la 10.04.2019, a fost descrisă următoarea situație de fapt „Boaghe Vladimir, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane **prin inducerea în eroare a cet. Culceac Alexandru, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților, în perioada de timp martie-august 2010**, pe teritoriul mun. Bălți, Boaghe Vladimir s-a prezentat lui Culceac Alexandru și membrilor lui de familie cu numele Jucov Vladimir, care deține funcția de conducător al Biroului Antidrog a Inspectoratului de Poliție, având rang de locotenent-colonel de poliție, i-a comunicat, în mod intenționat, o informație ce nu corespunde adevărului, și anume că poate să acorde ajutor ultimului în angajarea la serviciu în cadrul Serviciului Vamal, fapt pentru ce era necesară o anumită remunerație, astfel dobândind ilegal în mai multe rate de la cet. Culceac Alexandru mijloace bănești în sumă de 4100 de euro, ceea ce constituia conform cursului valutar 65600 lei, 200 dolari SUA, ceea ce constituia conform cursului valutar 2400 lei și 20950 lei, mijloace bănești care erau necesari pentru procurarea uniformei, perfectarea comisiei medicale, eliberarea carnetului de muncă, la fel și un automobil de model „BMW” n/î ***** în valoare de 40000 lei. Intrînd în posesia bunurilor nominalizate, Boaghe Vladimir nu și-a onorat obligațiunile sale, însușind bunurile ce aparțin lui Culceac Alexandru în sumă totală de 128350 lei, cauzându-i astfel o daună materială în proporții deosebit de mari”.

Colegiul reține că, deși inculpatul Boaghe Vladimir a săvârșit infracțiunea imputată până la modificările operate prin Lege nr. 179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie fiind consumată sub acțiunea legii de până la aceste modificări, când escrocheria era definită ca „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere”, prima instanță l-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (redacția nouă), fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 3 (trei).

Colegiul penal menționează, că la data de 06.06.2023 în ședința instanței de apel, procurorul Octavian Bodareu a prezentat ordonanța de modificare a învinuirii, potrivit cărei:

*"Boaghe Vladimir *****", este învinuit de faptul că acționînd în mod intenționat și din interes material, urmărind scopul dobîndirii ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane pentru sine, în perioada de timp martie-august 2010, aflîndu-se în mun. Bălți, avînd intenția de a înșela pe cet.Culciac Alexandru în scopul dobîndirii ilicite a bunurilor ultimului, i-a comunicat, în mod intenționat o informație ce nu corespunde adevărului și anume că poate să acorde ajutor ultimului în angajarea la serviciu în cadrul Serviciului Vamal, astfel dobîndind ilegal, în mai multe rate de la cet.Culciac Alexandru mijloace bănești în sumă de 4100 de euro, ceea ce constituia conform cursului valutar 65600 lei, 200 dolari SUA, ceea ce constituia conform cursului valutar 2400 lei, 20950 lei și un automobil de model „BMW” n/î ***** în valoare de 40000 lei, fapt prin ce a cauzat părții vătămate, prin înșelăciune o daună în proporții mari, în sumă de 128350 lei.*

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Boaghe Vladimir ***** , a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (4) CP al RM (Legea nr.985 din 18.04.2002 și Legea nr. 247 din 29.07.22, în vigoare 26.08.22) - *escrocheria, adică, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită în proporții mari.*"

15. Colegiul notează că în sensul jurisprudenței CtEDO, (*Hotărîrea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, p. 79*), actul de învinuire și rechizitoriul joacă un rol crucial în procesul penal și din momentul elaborării acestuia inculpații sunt în mod oficial înștiințați cu privire la aspectele de fapt și de drept ale acuzațiilor ce li se aduc.

Subsidiar, CtEDO a constatat în pct. 18, 19 din cauza Adrian Constantin împotriva României din 12 aprilie 2011 (cererea nr. 21175/03) că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzației” aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana trimisă în judecată este oficial înștiințată în scris cu privire la temeiul legal și factual al acuzațiilor care i se aduc. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzației, adică la faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și încadrarea juridică a faptelor, și aceasta în mod detaliat. Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din Convenție.

Conform art. 3 alin. (2) Cod penal, art. 8 alin. (3), 66 alin. (2) pct. (1), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 281 alin. (2), 296 alin. (2), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Actul de învinuire trebuie să cuprindă datele importante pentru formularea învinuirii. Inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui acuzat, și deci cu privire la încadrarea juridică pe care instanța o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii. Dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nicio formă deosebită de informare a acuzatului cu privire la natura și cauza acuzației care i se aduce. În sfârșit, există o legătură între lit. a) și b) de la art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea.

Colegiul Penal statuează că, neglijarea prevederilor indicate mai sus, admise de către organul de urmărire penală, au adus la înaintarea învinuirii în privința inculpatului Boaghe Vladimir, ca fiind neobiectivă, incompletă și defectuoasă. O asemenea învinuire i-a afectat și dreptul acestuia de a ști pentru ce faptă este învinuit, adică dreptul la apărare.

Conform prevederilor art.126 alin. (1/1) Cod penal, potrivit căruia se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin Hotărârea Guvernului RM nr.773 din 27.11.2009 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2010 s-a stabilit că, salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2010 este în mărime de 2950 lei.

În contextul dat, instanța reține că, inculpatul Boaghe Vladimir a fost pus sub învinuire pentru faptul că în perioada anului 2010 prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit bunuri și bani de la partea vătămată Culceac Alexandru în sumă totală de 128 350 lei, indicînd în învinuirea modificată - **proporții mari**. Dar, suma de 128350 lei, sumă care depășește 40 de salarii medii lunare pe

economie prognozate stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei ($2950 \times 40 = 118000$ lei), adică se atribuie la **daune în proporții deosebit de mari**.

Din această consecutivitate rezultă că noua învinuire sub care a fost pus inculpatul la faza apelului este una divergentă și neclară, deoarece, în raport cu modificările la care a făcut trimitere acuzarea, și anume Legea nr. 247 din 29.07.22, în vigoare 26.08.22, art.190 alin.(4) Cod penal, prevede – **faptele prevăzute la alin.(1), (3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală**.

Astfel, ordonanța procurorului „de modificare a învinuirii” din 06.06.2023, contravine prevederilor și procedurilor indicate în art. 326 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, or, în instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării, doar în cazul în care a declarat apel în acest sens.

Colegiul penal, constată că initial învinuirea adusă inculpatului Boaghe Vladimir a fost viciată. Sentința instanței de fond, nefiind atacată de procuror, iar în cadrul rejudecării cauzei în instanța de apel, fiind modificată învinuirea ce contravine prevederilor Legii, deoarece contravine prescripțiilor din art. 325, 385, 419 Cod de procedură penală, duce la încetarea procesului penal.

În același timp, instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

Totodată, potrivit art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței atrage nulitatea actului procedural, care nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

16. Astfel, Colegiul stabilește că actul de învinuire a lui Boaghe Vladimir, de comitere a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, nu este clar, complet și precis, nu corespunde dispoziției acestui articol, ceea ce îngreunează posibilitatea inculpatului Boaghe Vladimir de a-și exercita pe deplin dreptul la apărare.

Conform prevederilor art.391 alin.(1) pct.6 Cod de procedură penală, *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.*

Instanța de apel a conchis că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către prima instanță, constituie erori de drept, prescrise în art. 415 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, se impune soluția casării a hotărârii contestate

și încetării procesului penal privind învinuirea inculpatului Boaghe Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin. (4) Cod penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile art.391 alin.(1) pct.6), art.415 alin.(1) pct.2), art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelul avocatului Denis Duca în interesele inculpatului Boaghe Vladimir, apelul suplimentar comun al avocatului Tatiana Guțu și inculpatului Boaghe Vladimir și apelul suplimentar al avocatului Victor Pavlov în interesele inculpatului Boaghe Vladimir declarate împotriva sentinței Judecătoreiei Bălți (sediul central) din 18.12.2020, pe cauza penală în privința lui **Boaghe Vladimir *******, se admit din alte motive decât cele invocate, casează sentința în cauză, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală se încetează procesul penal în privința lui **Boaghe Vladimir ******* pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Boaghe Vladimir ***** se eliberează de sub arest, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Corpul delict – automobilul de model BMW 520, transmis spre păstrare părții vătămate Culceac Alexandr, conform ordonanței procurorului Natalia Bordei din 05.04.2011, se lasă părții vătămate Culceac Alexandr, proprietarul legal al bunului respectiv.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la data pronunțării.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 09.06.2023.

Decizia motivată pronunțată și înmînată părților la 01.08.2023.

Președintele de ședință:

Judecătorii: